RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2014/0046 van 25 maart 2014 in de zaak 1314/0072/SA/3/0061

In zake:

- 1. mevrouw Celesta PEETERS
- 2. mevrouw Martina BUYSSE
- 3. de heer Tim VAN DYCK

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Michiel DEWEIRDT

kantoor houdende te 8500 Kortrijk, Doorniksewijk 66

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het departement RWO, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaat Johan CLAES kantoor houdende te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160

waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkomende partijen:

- 1. de **stad MORTSEL**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen
- 2. het college van burgemeester en schepenen van de stad MORTSEL

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Thomas EYSKENS en Arne VANDAELE kantoor houdende te 1000 Brussel, Bischoffsheimlaan 36 waar woonplaats wordt gekozen

3. de nv BASE COMPANY

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Günther L'HEUREUX en Roel MEEUS kantoor houdende te 1040 Brussel, Wetstraat 26/7 waar woonplaats wordt gekozen

4. de nv INFRABEL

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Donatienne RYCKBOST en Emmanuel RYCKBOST kantoor houdende te 8400 Oostende, E. Beernaertstraat 80 waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 2 oktober 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Antwerpen van 31 juli 2013, waarbij aan de derde tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een zendstation voor mobiele communicatie inclusief het vervangen van een pyloon van 12m hoogte door een monopool met een hoogte van 36m.

De bestreden beslissing heeft betrekking op het perceel gelegen te 2540 Hove, Groenstraat zn en met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie A, nummer 6B.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en heeft het administratief dossier neergelegd in de samenhangende zaak met rolnummer 1314/0027/A/2/0019. De repliek van de tussenkomende partijen betreffende de vordering tot schorsing is vervat in hun verzoekschriften tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 25 februari 2014, waar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michiel DEWEIRDT die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Stijn BRUSSELMANS die loco advocaat Johan CLAES verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Thomas EYSKENS die verschijnt voor de eerste en de tweede tussenkomende partij, advocaat Roel MEEUS die verschijnt voor de derde tussenkomende partij en advocaat Astrid LIPPENS die loco advocaten Donatienne RYCKBOST en Emmanuel RYCKBOST verschijnt voor de vierde tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

1.

De stad MORTSEL, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen en het college van burgemeester en schepenen van de stad MORTSEL verzoeken met een aangetekende brief van 27 december 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 28 januari 2014 de tussenkomende partijen toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van de tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

2.

De nv BASE COMPANY verzoekt met een aangetekende brief van 31 december 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 28 januari 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van de tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

3. De nv INFRABEL verzoekt met een aangetekende brief van 30 december 2013 om in het geding

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 28 januari 2014 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

Een uitspraak over de ontvankelijkheid van de tussenkomst is evenwel slechts aan de orde wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

IV. FEITEN

te mogen tussenkomen.

Op 16 april 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de derde tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het bouwen van een zendstation voor mobiele communicatie dat deel uit moet maken van het bestaande cellulaire netwerk".

De bestaande pyloon met een hoogte van 12 meter wordt vervangen door een monopool met een hoogte van 36 meter. Op de nieuwe pyloon worden voor de derde tussenkomende partij 6 antennes en 4 minilink antennes geplaatst met een diameter van 300 mm. Operator Mobistar voorziet op de pyloon 6 directionele antennes en 3 minilink antennes met een diameter van 600mm. Daarnaast wordt de GSMR antenne terug op de pyloon geplaatst en worden op de funderingsplaat nog nieuwe technische kasten geplaatst.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan 'Antwerpen', gelegen in woongebied.

Het perceel is eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen', vastgesteld met een besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009.

Het perceel is niet gelegen binnen de grenzen van een bijzonder plan van aanleg, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek te Hove, georganiseerd van 23 april 2013 tot en met 22 mei 2013, worden vier bezwaarschriften en een petitielijst ingediend.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek te Mortsel, georganiseerd van 6 mei 2013 tot en met 4 juni 2013, worden zestien bezwaarschriften, onder meer door de verzoekende partijen, en twee petitielijsten ingediend.

Het Agentschap Onroerend Erfgoed - archeologie verleent op 16 mei 2013 een gunstig advies.

De vierde tussenkomende partij verleent op 3 juni 2013 een gunstig advies.

De tweede tussenkomende partij verleent op 10 juni 2013 het volgende ongunstig advies:

"... ONGUNSTIG ADVIES

- elke operator moet in eerste instantie op zoek gaan naar inplantingsplaatsen op (nietbewoonde) hoge gebouwen (bv. watertoren, kerktoren,...). De aanvrager stelt in zijn nota dat hij verschillende alternatieve locaties onderzocht heeft. We stellen ons de vraag of de mogelijkheid om een installatie te plaatsen in bv. de toren van Sint Benedictus voldoende onderzocht werd. Deze toren is eigendom van stad Mortsel, maar er is ons geen aanvraag in die zin bekend;
- elke operator moet het dubbele gebruik van pylonen (site-sharing) nagaan. Uit de nota van de aanvrager blijkt dat van de andere operatoren enkel Mobistar positief geantwoord heeft op de intentieverklaring over samen gebruik. Verder onderzoek naar de behoeften van andere operatoren is zeker nog aangewezen.
- een gsm-mast wordt bij voorkeur geplaatst in reeds aangetaste gebieden (industrieterreinen, langs autosnelweg,...) om kwetsbare zones (natuurgebied, beschermd landschap, ... zoveel mogelijk te sparen.

Het staat vast dat de aangevraagde pyloon van 36m hoogte een enorme impact zal hebben op de ruime omgeving. Deze mast zal van op grote afstand zichtbaar zijn en storen in het straatbeeld en de omgeving. Dit soort constructies horen thuis op industrieterreinen en langs autosnelwegen en geven in een kleinschalige woonomgeving een extra bevreemdend effect. Dit effect is heel duidelijk zichtbaar op de snede op plan 09. ..."

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hove verleent op 13 juni 2013 het volgende ongunstig advies:

"

1. De voorgestelde locatie niet kan beschouwd worden als een bestaande locatie, zoals aangegeven op de aanvraag;

De GSM-mast van de NMBS wordt enkel gebruikt door de NMBS en is niet in gebruik door GSM-operatoren. Deze locatie kan dan ook niet voorgesteld worden als voorkeurlocatie.

- 2. De gezondheidsrisico's voor de school Ritmica en de woonomgeving
- 3. De visuele vervuiling nabij een geklasseerd dorpsgezicht en een geklasseerd monument

..."

De verwerende partij beslist op 31 juli 2013 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

"

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

1. De aanvraag is gelegen in het zicht van een beschermd landschap "Kasteel Cappenberg".

Het kasteel is beschermd als monument en de omgeving ervan als dorpsgezicht, maar niet als landschap. De aanvraag staat evenwel niet op het beschermd monument en is evenemin gelegen binnen de contouren van het beschermde dorpsgezicht. De aanvraag is niet gelegen binnen een straal van 50m van het beschermde monument, het advies van Onroerend Erfgoed werd dan ook niet ingewonnen. De pyloon is op ruim voldoende afstand gelegen van het beschermde monument (meer dan 10m en dan nog afgeschermd door bomen) en is ingeplant in de spoorwegbedding. De spoorwegbedding is een sleuf die lager gelegen is dan de omgeving.

Het bezwaar wordt niet weerhouden

2. Strijdigheid met RUP Cappenberg ("beperkingen inzake ruimtelijke schikking worden opgelegd").

De aanvraag is niet gelegen binnen de afbakening van het RUP Cappenberg en is bijgevolg ook niet onderhevig aan de voorschriften hiervan. In het bezwaarschrift wordt gesteld dat "beperkingen inzake ruimtelijke schikking worden opgelegd", dit komt niet uit het RUP en is verder ook niet geduid. Hier wordt dan ook aan voorbij gegaan.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

3. Gezondheidsgevaar +5. Achteruitgang in de kwaliteit van ons leefmilieu: zorgplicht en daarmee het "stand still" effect, wordt niet nageleefd + 7 Een zendmast naast een school wordt niet als normaal beschouwd. + 15 Wat is de intensiteit van het elektrisch veld van de bestaande en eventueel te plaatsen zendinstallatie.

Wat stralings- en gezondheidsaspecten betreft, kan het volgende worden opgemerkt. Het besluit van de Vlaamse regering van 19 november 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne wat betreft de normering van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz, werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 januari 2011. Twee ministeriële besluiten die verdere invulling geven aan deze regeling, werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 16 februari 2011. De website, waarmee conformiteitsattesten kunnen worden aangevraagd, is operationeel. Dit besluit van de Vlaamse Regering legt gezondheidsnormen vast. De installatie mag pas in exploitatie genomen worden als de aanvrager beschikt over het conformiteitsattest, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010. Op die wijze wordt het voorzorgsprincipe volledig gerespecteerd. Alle nieuwe en bestaande installaties moeten aan de normen van dit besluit van de Vlaamse Regering voldoen. De vergunningverlenende overheid kan er dan ook in alle redelijkheid van uitgaan dat in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening het gezondheidsaspect voldoende onder controle is en het verlenen van deze stedenbouwkundige vergunning niet in de weg staat. Daarbij kan worden aangenomen dat de overheid die bevoegd is inzake ruimtelijke ordening, voor de beoordeling van de risico's van een constructie voor de gezondheid in beginsel kan voortgaan op de beoordeling van de terzake bevoegde overheid, zoals die haar uitdrukking gevonden heeft in een bij besluit vastgestelde normering. In het licht van deze normering is het niet meer noodzakelijk noch relevant om dit aspect verder te beoordelen in het kader van de toets aan de goede ruimtelijke ordening. Dit komt toe aan de daartoe bevoegde overheid.

De bezwaren worden niet weerhouden.

4. Vrees voor een eventuele waardevermindering of minwaarde van de eigendommen of gebouwen in de buurt van een telecommunicatiestation of zendmast.

De bepalingen van een eventuele schade of minwaarde van de eigendommen of gebouwen in de buurt, die zou kunnen veroorzaakt worden als gevolg van het plaatsen van een telecommunicatiestation of zendmast, behoort niet tot de bevoegdheid van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar. In de gegeven context geen element is dat in het kader van de stedenbouwkundige evaluatie van dit project kan weerhouden worden.

De bezwaren worden niet weerhouden.

6. Is in het onderzoek rekening gehouden met gebouwen in de zone waar nu bos is? De aanvraag wordt ruimtelijk beoordeeld ook de correlatie met de omgeving. Daarbij wordt vertrokken van de bestaande toestand (zie infra). Enkel rees bestaande bebouwing wordt hierbij betrokken

Het bezwaar wordt niet weerhouden

8. Visuele vervuiling

De bezwaarindieners stellen dat een telecommunicatiestation een negatief effect heeft op het esthetisch karakter van de buurt en het milieu en dat de mooi ogende omgeving zou worden gehypothekeerd. Er dient evenwel op gewezen te worden dat de bezwaarindiener verzuimt uit te leggen welke de concrete invulling is van dit "negatief effect" op de "buurt en het milieu" die er wel wordt bedoeld, zodat er niet aannemelijk wordt gemaakt dat het uitzicht van dien aard zou zijn, rekening houdende met de huidige ligging, dat het verlies ervan enig nadeel zou opleveren. Bij de beoordeling van de aanvraag is het besluit van de Gewestelijk Stedenbouwkundig Ambtenaar gebaseerd op de eerder gekende feiten alsook op de nieuwe gegevens die in het dossier bij deze aanvraag zijn gevoegd. De "schoonheidsnorm" en/of "het onesthetisch uitzicht" is een subjectief en persoonsgebonden gegeven. Rekening houdend met de ligging van de pyloon en de technische kasten tussen twee spoorwegen in, met de lagere ligging van de bedding ten opzichte van de naastgelegen terrein, het feit dat de beoogde constructie een bouwwerk van openbaar nut is, waarvan de inplanting noodzakelijkerwijze in de buurt van de gebruikers dient te gebeuren, en dat uitzicht in grote mate verzacht door de aanwezigheid van het grote aantal hoge bomen in de onmiddellijke omgeving, kan in alle redelijkheid worden aangenomen dat de impact van de inplanting van de constructie beperkt zal zijn. Een vrijstaande zelfdragende structuur vergroot weliswaar de visuele overlast in de buurt, doch de installatie maakt deel uit van een telecommunicatie-netwerk waarvoor de hogere overheid een licentie verleent en deze beoogt de geografische continuïteit van dit netwerk. Er dient eveneens vastgesteld te worden dat na belangenafweging het nadeel van een eventuele visuele hinder niet opweegt tegen het nadeel voor de gebruikers binnen deze zone. Anderzijds is het project van algemeen belang waarbij dit laatste gegeven van doorslaggevende waarde is. In dit, en andere gevallen, overstijgt het openbare belang de privé belangen voor wat een eventuele visuele vervuiling betreft.

De bezwaren worden niet weerhouden.

9.

Heeft afdeling Onroerend Erfgoed zijn akkoord gegeven?

Advies Onroerend Erfgoed, afdeling Landschappen/monumenten diende niet gevraagd te worden, de mast is gelegen op meer dan 100m afstand.

Besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen by 5/6/2009 b.s 24/8/2009.

f) aanvrager binnen het gezichtsveld, beperkt tot uiterlijk een straal van 50 meter, van een voorlopig of definitief beschermd monument, met dien verstande dat indien het monument voorkomt op de Werelderfgoedlijst van Unesco, de adviesvereiste geldt in de volledige bufferzone rond dat werelderfgoed, afgebakend in uitvoering van artikel 11, §5 van de UNESCO World Heritage Convention.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

10. Een mast is normaal 18m hoog, waarom is deze 36m?

Een mast heeft op zich geen gemiddelde of standaard hoogte. De hoogte is afhankelijk van het aantal operatoren die op de mast gaan en van de omgeving.

Deze mast voorziet plaats voor drie operatoren, per operator wordt er 3m à 4m voorzien plus dat dit een beboste omgeving is waardoor de hoogte van 36m nodig is.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

11. Het dossier is onvolledig. De bouwzone van de eerste twee kavels (kavel 1 en 2, sectie A, nummer 5w2); gelegen naast Hoverheide 5, staan nergens op de plannen aangeduid.

Voor de opmaak van de plannen baseert de architect zich op kadaster gegevens. Bij nazicht met onze recente informatie zijn deze hetzelfde dan die dat de architect gebruikte. Het dossier is bijgevolg niet onvolledig maar correct voor de huidige beschikbare gegevens.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

12. NMBS is niet verplicht de waarde van de straling vrij te geven. De grenswaarde van de vastgestelde norm is niet van toepassing op: telecommunicatie in de luchtvaartsector, bij het treinverkeer, de scheepvaart, radarsystemen, het gehele ASTRID-netwerk voor hulp- en veiligheidsdiensten, militaire toepassingen, radio- en televisie-uitzendingen, radio amateurisme.

Dit betreft louter kritiek op de beleidskeuze gemaakt door de Vlaamse regering in het kader van de reglementering inzake zendantennes, zoals opgenomen in VLAREM II. Dit heeft geen uitstaans met de beoordeling van een stedenbouwkundige vergunning. De antennes van de NMBS zijn trouwens niet louter onderworpen aan de norm per antenne, zoals bepaald in artikel 6.10.2 VLAREM II, maar wel aan de norm van artikel 2.14.2.1 VLAREM II. Behoudens de uitzondering voorzien in artikel 6.10.2.2, §3 VLAREM II dient ook voor de exploitatie van de antennes van de NMBS een conformiteitsattest bekomen te worden.

Het bezwaar is niet van stedenbouwkundige aard en wordt niet weerhouden.

13. In het LNE attest wordt er gewerkt met gekleurde punten (deze plannen geven een overzicht van de zone rond een zendantenne waar bepaalde niveaus verwacht worden. Bij de groen/blauwe zones, zijn de groene punten deze waar geen 5% van de milieukwaliteitsnorm (0.001 W/kg) kan bereikt worden, ongeacht de hoogte waarop men zich bevindt. De blauwe punten zijn punten waar wel 5% van de milieukwaliteitsnorm bereikt wordt op een bepaalde hoogte. Boven en onder die hoogte is het veld kleiner en kan het zijn dat men weer onder de 5% komt. Er wordt één gezamenlijke zone aangeduid, voor alle zendantennes samen)

Dit wordt opgemerkt maar niet geduid waarom dit wordt opgemerkt.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

14. Hoe gaat de NMBS hun pyloon in de toekomst gebruiken?

De huidige pyloon van 12m zal gedemonteerd worden zodra de nieuwe site operationeel is. De NMBS zal hun antennes op de nieuwe mast op dezelfde hoogte plaatsen om zo

de continuïteit te blijven garanderen.

Het bezwaar wordt niet weerhouden.

. .

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De bestaande toestand

De aanvraag is gelegen in het noordwesten van de gemeente Hove, in de onmiddellijke omgeving van de gemeente Mortsel. De aanvraag situeert zich langs een spoorwegverbinding waar op heden een pyloon ingeplant is van 12m op 13m van de sporen (richting Antwerpen). Deze pyloon maakt deel uit van het communicatienetwerk van de NMBS.

De omgeving kenmerkt zich met een sporenbundel en ten oosten een parkgebied dat tevens ook een beschermd dorpsgezicht is "Kasteel Cappenberg en omgeving" met, op meer dan 100m, een beschermd monument "Kasteel Cappenberg", dat opgenomen is in het RUP "Cappenberg".

Ten zuiden bevinden zich de sporen en ten wenste bevindt zich een verkaveling voor 2 kavels.

De sporen zijn lager gelegen dan het gebied errond, op de grens met Mortsel is er een brug over de sporen waar je ene zicht hebt op de sporen en de infrastructuur errond. Op ca. meer dan 120m bevindt zich een school. De eerste woning bevindt zich op ca. meer dan 50m.

. . . .

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

. . .

Functionele inpasbaarheid

Een zendstation is een installatie dat als van openbaar nut en algemeen belang kan worden beschouwd. Er moet derhalve naar gestreefd worden om de gemeenschapsvoorzieningen en de openbare nutsvoorzieningen, welke in directe relatie staan met de levensfunctie, in te planten in de nabijheid van o.a. lijninfrastructuren. Hierdoor kunnen deze inrichtingen hun specifieke taak naar behoren vervullen. Het zendstation is gelegen langs een sporenbundel van de NMBS in een lager gelegen sleuf. Als openbare nutsvoorziening staat het zendstation ten dienste van de bewoners en gebruikers en sluit het aan op de functie van het gebied.

...

- Schaal

Het inplanten van een slanke buispyloon en een technische kast met een beperkte grondinname en hoogte op dit terrein en in deze omgeving zal de schaal van dit gebied niet overschrijden.

- Ruimtegebruik en bouwdichtheid

De pyloon en de technische kast zullen op zich langs de sporenbundel een beperkte ruimte innemen en zal deze dan ook niet overschrijden.

De ruimte tussen beide spoorwegen kan niet in aanmerking komen voor woningbouw of andere bebouwing. Enkel zou er bebouwing in functie van de spoorweg infrastructuur mogelijk zijn.

- Visueel-vormelijke elementen

De pyloon is een slanke buispyloon dat naar visuele hinder beperkt is. Ook de technische kast heeft gelet op haar omvang, ligging (langs een sporenbundel) slechts

een uitermate beperkte impact.

Gelet op de locatie in spoorwegbedding in een lager gelegen sleuf tussen een beboste omgeving wordt er geen open ruimte aangesneden. Deze lijninfrastructuur, van de sporen, wordt reeds omzoomd met puntinfrastructuren, de vervanging van een bestaand puntinfrastructuur integreert zich voldoende. Hierdoor kan gesteld worden dat het zendstation qua visuele impact aanvaardbaar is en verenigbaar met de omgeving.

- Cultuur-historische aspecten

In de omgeving ligt een beschermd landschap met een beschermd kasteel, deze bevinden zich op een ruime afstand van de aanvraag waardoor deze niet in het gedrang komt.

. . .

- Hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen...

Op vlak van de gezondheid voor de omwonenden dient vastgesteld te worden dat deze beoordeling niet dient te geschieden in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. Overeenkomstig artikel 4.3.1. § 2 , 1° VCRO is deze beoordeling enkel nodig voor zover noodzakelijk of relevant. In het Vlaamse Gewest is intussen een normering tot stand gekomen.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne wat betreft de normering van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz, werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 januari 2011. Twee ministeriële besluiten die verdere invulling geven aan deze regeling, werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 16 februari 2011. De website, waarmee conformiteitsattesten kunnen worden aangevraagd, is operationeel. Dit besluit van de Vlaamse Regering legt gezondheidsnormen vast...

De installatie mag pas in exploitatie genomen worden als de aanvrager beschikt over het conformiteitsattest, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010. Op die wijze wordt het voorzorgsprincipe volledig gerespecteerd. Alle nieuwe en bestaande installaties moeten aan de normen van dit besluit van de Vlaamse Regering voldoen. Voor de betrokken antennes werd op 27 maart 2013 een conformiteitsattest afgegeven. De vergunningverlenende overheid kan er dan ook in alle redelijkheid van uitgaan dat in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening het gezondheidsaspect voldoende onder controle is en het verlenen van deze stedenbouwkundige vergunning niet in de weg staat. Een in concreto onderzoek is derhalve niet vereist.

Alternatieven onderzoek

De keuze van de locatie heeft het voorwerp van de alternatievenonderzoek uitgemaakt, zoals blijkt uit het aanvraagdossier. In het kader van de voorliggende aanvraag komt het niet toe om andere, voorgestelde locaties te onderzoeken op hun haalbaarheid.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is stedenbouwkundig aanvaardbaar en kan vergund worden omwille van bovenvermelde redenen en regelgevend kader op Vlaams niveau omtrent de stralingsnorm.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

De stad MORTSEL, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, het college van burgemeester en schepenen van de stad MORTSEL, de gemeente HOVE, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente HOVE hebben met een aangetekende brief van 16 september 2013 bij de Raad een beroep ingesteld dat strekt tot de vernietiging van deze bestreden beslissing. Deze zaak is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1314/0027/A/2/0019.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

De verwerende en de derde en de vierde tussenkomende partij betwisten het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van de bestreden beslissing en bijgevolg de ontvankelijkheid ervan.

De Raad is echter van oordeel dat de excepties van de verwerende en de derde en vierde tussenkomende partij slechts onderzocht en beoordeeld dienen te worden wanneer de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Luidens artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing enkel bevelen als de onmiddellijke tenuitvoerlegging van die beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokken en als de verzoekende partij(en) ernstige middelen aanvoert(en) die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

, , ,

De verzoekende partijen omschrijven het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij menen te lijden als volgt:

"... 1

1.

Verzoekers vragen de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Hierbij doen verzoekers blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning en de exploitatie van de antennes zullen het leefklimaat van verzoekers en hun beleving van de onmiddellijke omgeving zeer nadelig beïnvloeden ingevolge de bestendige, nooit ophoudende, visuele hinder en gezondheidsrisico's.

Mede gelet op de enorme hoogte van de buispyloon is het esthetische nadeel en de schending van het uitzicht mede door de grote omvang van de buispyloon evident. Het oprichten van dergelijke mast is een ernstige verstoring van het evenwicht tussen geburen die verzoekers niet hoeven te dulden.

Hierbij mag niet uit het oog verloren worden dat de pyloon op respectievelijk op 30, 90 en 185 meter van de perceelsgrens van de respectievelijke verzoekers komt

De pyloon zal een voortdurende visuele hinder en landschapsverontreiniging veroorzaken, hetgeen hen een reëel esthetisch nadeel zal berokkenen.

Tweede verzoekster heeft bijvoorbeeld vanuit haar huis en tuin een rechtstreeks uitzicht op de zendmast. De pyloon van 36 meter is dan ook zeer hinderlijk voor de omgeving. De zendmast zal het eerste zijn wat zij ziet wanneer zij 's morgens opstaat en het laatste wanneer zij 's avonds slapen gaat. Het aspect van het 'voortdurend', 'dagdagelijks' moeten uitkijken op een dergelijke, zichtverstorende industriële installatie, geeft aan de zichthinder onmiskenbaar een ernstig en moeilijk te dragen karakter dat, eenmaal ondergaan, niet meer kan worden goedgemaakt

2.

Verzoekers voeren voorts aan dat er voor hen een ernstig risico voor de gezondheid bestaat omwille van de blootstelling aan stralingen. Uit het dossier blijkt dat de verschillende operatoren plannen hebben om antennes te exploiteren op de zendmast. Het is evenwel onduidelijk hoeveel antennes er zullen komen en wat de gecumuleerde effecten zullen zijn van deze antennes.

De vergunningverlenende overheid heeft hier geen onderzoek naar gedaan en uit het enige technische verslag blijkt toch dat de percelen van eerste verzoekster in onmiddellijk straling van de mast vallen! Dit zal alleen maar verhogen wanneer er bijkomende antennes worden geplaatst.

Uit verschillende recente Europese en Internationale rapporten en/of aanbevelingen blijkt ook de vrees van verzoekers omtrent de gepulste elektromagnetische straling (microgolven) en gezondheidsrisico's gegrond.

- Resolutie van het Europees Parlement van 2 april 2009 over gezondheidsrisico's in verband met elektromagnetische velden (2008/2211(INI)):

"vraagt dat bij het beoordelen van mogelijke gevolgen van elektromagnetische straling voor de gezondheid in het bijzonder rekening wordt gehouden met biologische effecten, te meer omdat diverse studies hebben aangetoond dat de laagste niveaus de schadelijkste gevolgen veroorzaken; roept op tot actief onderzoek om mogelijke gezondheidsproblemen tegen te gaan, met name door oplossingen te ontwikkelen die de puls- en amplitudemodulatie van de voor transmissie gebruikte frequenties opheffen of beperken;"

"spoort de overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de plaatsing van masten voor mobiele telefonie, ertoe aan om samen met aanbieders van mobiele telefoniediensten tot overeenkomsten te komen inzake het delen van de infrastructuren, met als doel het aantal zendmasten en de blootstelling van de bevolking aan EMV's te beperken"

- Schriftelijke verklaring Europees Parlement over de risico's van blootstelling aan elektromagnetische velden ten gevolge van het gebruik van draadloze technologie (21/04/2009):

"(...)

- B. overwegende dat bewezen is dat meer blootstelling aan draadloze technologieën op school en thuis in bepaalde omstandigheden biologische gevolgen kan veroorzaken onder de niveaus die zijn vastgesteld in de huidige richtsnoeren voor blootstelling aan EMF-straling,
- 1. roept de Commissie en de lidstaten op om verder onderzoek naar de risico's voor de gezondheid ten gevolge van het gebruik van deze apparatuur te vergemakkelijken zodat de lidstaten de nodige wetgeving kunnen aannemen op basis van betrouwbare gegevens;
- 2. roept de lidstaten op om de wetgeving van Liechtenstein goed te keuren waarin de blootstellingslimiet voor transmissieantennes voor mobiele telefoons op gevoelige plaatsen, zoals thuis, op school en op het werk, wordt vastgesteld op 0,6 V/m;
- 3. roept de lidstaten op om het publiek voor te lichten en bewust te maken van de mogelijke gevolgen van bloostelling aan EMF-straling voor de gezondheid;
- 4. verzoekt om onafhankelijk gefinancierd onderzoek naar elektrohypergevoeligheid, een aandoening die in Zweden erkend wordt als een handicap;
- 5. roept de Commissie en de lidstaten op om de mogelijkheid te overwegen om voor datacommunicatie gebruik te maken van draadtechnologieën in plaats van radio- of draadloze technologieën op de korte golf; (...)"
- De Europese Milieuraad (EMA) is het belangrijkste adviesorgaan van de EU voor milieuzaken. De EMA benadrukt ook de toepassing van het voorzorgsbeginsel.
- Ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bevestigde recent nog dat het gebruik van mobiele telefoons 'mogelijk kankerverwekkend' kan zijn voor de mens. Een 31-koppige expertengroep van het WHO-agentschap voor onderzoek naar kanker wisselde een week lang informatie uit over de mogelijke carcinogene effecten van gsm-gebruik en kwam tot de slotsom dat gsm-gebruik mogelijk kankerverwekkend is.
- De Raad van Europa heeft hieromtrent ook reeds standpunt ingenomen. In het rapport van de Parlementaire Vergadering van de Raad (12608) van 6 mei 2011 wordt duidelijk gesteld dat alle mogelijke maatregelen moeten genomen worden om de blootstelling aan elektromagnetische velden te reduceren.

Dat zolang niet bewezen is dat de stralingen veroorzaakt door dergelijke masten ongevaarlijk zijn, moet worden aanvaard dat deze waarschijnlijk gevaarlijk zijn. (Vred. Oostende, 29 juni 2000, T.B.B.R. 2000, 504; Rb. Gent, 18 mei 2009, T.M.R. 2010, 86)

Artikel 23, lid 1 GW bepaalt bovendien dat ieder recht heeft om een menswaardig leven te leiden en art. 23, lid 3.4° GW bepaalt dat die rechten inzonderheid het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu omvatten.

Naar verluid van de parlementaire voorbereidingswerken heeft eenieder "recht op een menselijk, gezond en ecologisch evenwichtig milieu".

3.
Ten slotte is een schorsing noodzakelijk is, omdat de pyloon anders zou worden opgericht vooraleer er een uitspraak van de Raad mag worden verwacht in de annulatieprocedure en het dan bijzonder moeilijk zou worden om het nadeel terug ongedaan te maken;

De vernietiging alleen van de bestreden handeling zal derhalve niet volstaan om aan verzoekers een genoegzaam herstel van het door de bestreden handeling teweeg gebrachte zijn opgetrokken.

Overwegende dat, als de pyloon eenmaal opgericht is, het aangevoerde nadeel alleen maar hersteld kan worden door de afbraak ervan Bovendien leert de ervaring dat wanneer een vergunde constructie - zelfs illegaal - afgewerkt is, het voor de individuele rechtsonderhorigen bijzonder moeilijk wordt om het nadeel dat dit meebrengt terug ongedaan te maken. Dit lukt slechts na het voeren van lange en kostelijke procedures en zal in elk geval veel tijd in beslag nemen. De enige effectieve mogelijkheid om dit te beletten is te vermijden dat de zendmast met de antennes opgericht wordt, hetgeen veronderstelt dat de ten uitvoerlegging van de vergunning wordt geschorst.

Dat de Raad van State in het verleden reeds oordeelde dat de onmiddellijke leefomgeving van verzoekers in niet geringe mate in het gedrang kan worden gebracht door de inplanting van een buispyloon met een hoogte van 36 meter met daarop door middel van een draagstructuur 3 antennes en 2 straalverbindingen; dat de Raad van State in dergelijke omstandigheden dan ook oordeelde dat het aangevoerde nadeel ernstig is en moeilijk te herstellen.

- ..."
- 2. De eerste en de tweede tussenkomende partij sluiten zich hier bij aan.
- 3. De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

"

Inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel verwijst verzoekende partij naar gezondheidsrisico's opgeworpen onder het enige middel, en naar visuele vervuiling en landschapsverontreiniging;

Verweerder verwijst vooreerst naar zijn opmerkingen met betrekking tot het belang van verzoekers;

Inzake de vermeende gezondheidsrisico's verwijst verweerder naar zijn opmerkingen daaromtrent met betrekking tot het desbetreffende middel van verzoekers;

Verweerder stelt vast dat verzoekende partijen in hun verzoekschrift geen concrete elementen aandragen die de precieze aard en omvang van de visuele hinder en landschapsverontreiniging verduidelijken;

Zo heeft verzoeker geen foto's bijgevoegd die concreet het uitzicht vanuit zijn woning op het projectperceel weergeven, zodat de aard en de omvang van de visuele hinder vanuit de woning niet kunnen worden ingeschat;

Uw Raad (RvVb 17 januari 2012, nr. S/2012/0008) heeft hierover reeds als volgt geoordeeld:...

Verzoekers geven evenmin een beschrijving van de bestaande visuele toestand; Het huidige niveau van visuele verontreiniging wordt op geen enkele manier aangegeven, zodat verzoekers niet aannemelijk maken dat de visuele impact van de geplande pyloon

redelijkerwijze niet verantwoord is in het licht van de bestaande toestand; ..."

4.

De derde tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

"..

40. Nopens de beweerde visuele hinder

Verzoekende partijen stellen dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hun leefklimaat en hun beleving van de onmiddellijke omgeving zeer nadelig zal beïnvloeden door de bestendige, nooit ophoudende visuele hinder.

Vastgesteld dient te worden dat verzoekende partij sub 1 niet woonachtig is aan de Hoverheide, maar aan de Quinten Matsijslei 28 te Mortsel. Er valt dan ook niet in te zien op welke wijze zij enige visuele hinder zou kunnen ondervinden. Het feit dat zij (beweerdelijk) eigenares is van enkele percelen aan de Hoverheide kan uiteraard geen nadeel in haren hoofde doen ontstaan, temeer nu er geen enkel concreet bouwproject voor de betrokken eigendommen, laat staan een eigendomstitel, voorligt.

Ook verzoekende partij sub 3 die op 185 meter van de bouwplaats woont, kan bezwaarlijk voorhouden enige visuele hinder te zullen ondervinden. Tussen diens woning en de bouwplaats bevinden zich gebouwen, een verbindingstraat met bijhorende infrastructuur en hoogstammige bomen. Er ligt trouwens geen enkel nuttig document voort waaruit de precieze omvang van de beweerde visuele hinder in hoofde van verzoekende partij sub 3 kan afgeleid worden.

Inzake visuele hinder in hoofde van verzoekende partij sub 2 dient het volgende opgemerkt te worden. Uit geen enkel element blijkt dat de vervanging van de bestaande pyloon van 12m door een pyloon van 36 meter tot een aantasting van het leefklimaat en van de beleving van de onmiddellijke omgeving zal leiden, temeer daar het gaat om buispyloon gelegen naast een spoorlijn, waarlangs zich reeds puntinfrastructuren bevinden. Vanop ± 100 meter, zijnde de afstand waarop de woning van verzoekende partij zich zou bevinden, maakt deze bijkomende hoogte immers slechts een beperkt verschil uit ten opzichte van de bestaande toestand. Daarbij komt nog dat het zicht naar de vergunde buisploon louter een zijzicht betreft, dat het niet blijkt dat de woning van verzoekende partij sub 2 zo ingericht is dat zij constant in de richting van de buispyloon zou kijken, en dat haar tuin wordt afgesloten door een haag van minstens 2 meter hoogte.

Trouwens, verzoekende partij sub 2 kan zich verwachten aan dergelijke constructie in het betrokken gebied. De ligging vlak naast een spoorlijn, naast twee straten (zijnde de Groenstraat en Jordaenslei) en aan een brug over de spoorweg brengt sowieso de aanwezigheid van allerlei constructies van algemeen belang mee. Actueel staat aan de overzijde van de Groenstraat een verlichtingspaal, waarvan de hoogte mede omwille van de dichtere nabijheid hoger is dan de geplande gsm-mast (zie foto 5 bij het navraagdossier)

41. In het verleden werd reeds meermaals geoordeeld dat het plaatsen van dergelijke installaties geen visuele hinder meebrengt die leidt tot een verbreking van het evenwicht tussen erven of die dient beschouwd te worden als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De Raad van State heeft reeds geoordeeld dat de visuele impact van dit soort van constructies verwaarloosbaar is ...

42. Nopens de beweerde risico's voor de gezondheid

De verzoekende partijen stellen louter dat er een ernstig risico voor de gezondheid bestaat omwille van de blootstelling aan stralingen. De verzoekende partijen laten evenwel na om dit te concretiseren en gaan daarbij volledig voorbij aan het voorliggende conformiteitsattest.

Afgezien van de vaststelling dat dit nadeel niet verbonden is aan de tenuitvoerlegging op zich van de bestreden beslissing, maar louter aan de exploitatie van de aangebrachte antennes, dewelke onderworpen is aan de afgifte van een conformiteitsattest en niet als dusdanig aan de bestreden beslissing, dient opgemerkt te worden dat er geen gezondheidsrisico is.

Uit de uiteenzetting van verzoekende partijen valt trouwens af te leiden dat de eigendommen van verzoekende partij sub 2 en 3 sowieso buiten de stralingszone van de antennes vallen. Dit blijkt uit het voorliggende conformiteitsattest. De maximale stralingsdiepte (waard e straling meer bedraagt dan de maximaal toegelaten norm van 3V/m per zendantenne) blijft beneden de 73 meter. De eigendommen van de verzoekende partijen sub 2 en 3 bevinden zich naar eigen zeggen van deze verzoekende partijen op respectievelijk 90 en 185m, hetzij ruimschoots buiten deze zone.

Anderzijds kan moeilijk ingezien worden hoe verzoekende partij sub 1 enig nadeel als gevolg van deze straling zou kunnen ondervinden. Verzoekende partij sub 1 is immers niet woonachtig aan de Hoverheide, de betrokken percelen van verzoekende partij sub 1 zijn niet bebouwd met constructies die voor bewoning in aanmerking komen, en er liggen ook geen concrete plannen tot bebouwing en bewoning voor.

Afgezien van de vaststelling dat de norm niet speelt ten aanzien van de eigendommen van verzoekende partij sub 1 bij gebreke aan de kwalificatie als verblijfplaats in de zin van artikel 1.1.2, 19° Vlarem I, komt daar nog bij dat qua stralingsdiepte de antennes 3, 6 en 9 (dit zijn de antennes die in de richting van de Hoverheide stralen) weliswaar reiken tot aan de eigendommen van verzoekende partij sub 1, maar dat plaatsen waar de straling meer bedraagt dan de toegelaten norm van 3V/m zich op een hoogte bevinden die niet voor het publiek toegankelijk zijn. Het is zeer onwaarschijnlijk dat op deze hoogte (meer dan 20 meter) ooit enige verblijfplaats zich zal bevinden. Mocht dit trouwens toch zo zijn, hetgeen een significante wijziging in de omgeving van de vast opgestelde zendantenne die relevant zijn voor de blootstelling aan elektromagnetische gevolgen op verblijfplaatsen zou inhouden, kan een nieuw conformiteitsattest gevraagd worden overeenkomstig artikel 6.9.2.2, §4 Vlarem I

Nu de norm op geen enkele verblijfplaats overschreden werd, werd dan ook een conformiteitsattest verleend. De afgifte van een conformiteitsattest betekent dat de zendantennes voldoen aan de toepasselijke reglementering. Uit het conformiteitsattest voor de betrokken zendantennes blijkt dat de eigendommen van verzoekende partij sub 1 buiten de zone van 3 V/m per zendantenne en van de gecumuleerde norm van 20,6 V/m valt.

43. tussenkomende partij dient zich, net zoals andere operatoren die in de toekomst van de mast gebruik wensen te maken, te conformeren naar de normering voortvloeiend uit

besluit van 19 november 2010 van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne wat betreft de normering van vast en tijdelijk opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz, alvorens over te gaan tot exploitatie van de zendantennes. Dit is ook zo voorzien in de stedenbouwkundige vergunning: "De installatie mag pas in exploitatie genomen worden als de aanvrager beschikt over het conformiteitsattest, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 2010."

Welnu, tussenkomende partij beschikt sedert 27 maart 2013 over dergelijk conformiteitsattest, hetgeen inhoudt dat de normen uit de Vlaamse regelgeving gerespecteerd worden.

Desbetreffend heeft Uw Raad in een arrest van 17 januari 2012 over een stedenbouwkundige vergunning voor een zendstation als volgt oordeelde:...

44. Vastgesteld dient te worden dat de verzoekende partijen geen enkel stuk voorliggen waaruit dit nadeel zou blijken, meer zelfs, volkomen nalaten om de deugdelijkheid van het voorliggende conformiteitsattest te betwisten.

Het volstaat uiteraard niet om louter suggestief te poneren dat onduidelijk is hoeveel antennes er nog zullen komen en wat de gecumuleerde effecten ervan zullen zijn. Zoals aangegeven, wordt in de Vlarem-reglementering een cumulatieve norm van 20,6 V/m ingeschreven, waaraan voldaan dient te worden. Wanneer er in de toekomst antennes bijkomen, zullen deze aan deze norm getoetst worden. De deugdelijkheid van deze norm wordt alleszins niet betwist door de verzoekende partijen.

De loutere verwijzing naar allerlei verklaringen en resoluties van internationale organisaties volstaat evenmin om het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan te tonen. Dit geldt evenzeer voor de loutere verwijzing naar grondrechten voortvloeiend uit artikel 23 van de Grondwet.

45. Nopens het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel

De verzoekende partijen laten ook na om aan te tonen dat de verwijdering van de vergunde constructie in casu moeilijk te verkrijgen wijze van herstel zou zijn.

De vordering tot schorsing dienst alleszins te worden afgewezen bij gebreke van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van verzoekende partij. ..."

5.

De vierde tussenkomende partij stelt hierbij nog het volgende:

"...

2.1. Met betrekking tot het beweerd esthetisch nadeel

- **1.-** Verzoekende partijen poneren eenvoudigweg dat zij zullen worden geconfronteerd met een esthetisch nadeel. Zij geven op zeer summiere en algemene wijze aan dat:
- " Mede gelet op de enorme hoogte van de buispyloon is het esthetische nadeel en de schending van het uitzicht mede door de grote omvang van de buispyloon evident. Het

oprichten van dergelijke mast is een ernstige verstoring van het evenwicht tussen geburen die verzoekers niet hoeven te dulden.

Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat de pyloon op respectievelijk op 30, 90 en 185 meter van de perceelsgrens van de respectievelijke verzoekers komt.

De pyloon zal een voortdurende visuele hinder en landschapsverontreiniging veroorzaken, hetgeen hen een reëel esthetisch nadeel zal berokkenen."

2.- Vastgesteld kan worden dat in het verzoekschrift – behoudens één onduidelijke foto zonder aanduiding van de exacte ligging van de (kadastraal onbekende) percelen – geen enkel dienstig element wordt voorgelegd dat deze hinder kan onderbouwen. Nergens wordt op een concrete wijze aangetoond dat door de oprichting van de nieuwe monopool, in vervanging van de bestaande mast, sprake zou zijn van dermate (bijkomende) visuele hinder die tot de schorsing van de bestreden beslissing zou moeten doen besluiten.

Verzoekende partijen maken weliswaar gewag van afstanden tussen de site waarop de bestreden beslissing betrekking heeft en de (onbekende kadastrale) percelen van verzoekende partijen, doch enig stavingsstuk, fotomateriaal, titel of attest hieromtrent ontbreekt.

<u>Verzoekende partijen laten dan ook in het geheel na op afdoende wijze het door hen</u> ingeroepen MTHEN aangaande de esthetische schade aan te tonen.

2.2. Met betrekking tot de beweerde visuele hinder

1.- Verzoekende partijen poneren een voortdurende visuele hinder te moeten ondergaan als gevolg van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

In het verzoekschrift wordt – behoudens één onduidelijke foto zonder aanduiding van de exacte ligging van de (kadastraal onbekende) percelen – geen enkel dienstig element voorgelegd dat deze visuele hinder kan onderbouwen. Nergens wordt op een concrete wijze aangetoond dat door de oprichting van de nieuwe monopool, in vervanging van de bestaande mast, sprake zou zijn van dermate (bijkomende) visuele hinder die tot de schorsing van de bestreden beslissing zou moeten doen besluiten.

2.- Uw Raad oordeelde in dit verband reeds dat in zoverre de verzoekende partij aanvoert dat zij zal geconfronteerd worden met een vermindering van haar woongenot (privacy en visuele hinder), en hiervoor slechte één luchtfoto neerlegt en zich in haar toelichting veeleer beperkt tot eerder vage en algemene formuleringen, uw Raad aan de hand van deze schaarse gegevens niet kan beoordelen wat het actuele uitzicht van de verzoekende partij is en in welke mate de uitvoering van de bestreden beslissing dit uitzicht, evenals haar privacy, dermate zal verstoren dat er sprake is van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in de zin van artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO. Bij gebrek aan concrete gegevens met betrekking tot de beweerde privacyhinder en visuele hinder, kan de Raad de ernst van de ingeroepen nadelen dan ook niet onderzoeken, laat staan concreet beoordelen. (R.v.V.b. nr. S/2013/0173 van 25 juni 2013 in de zaak 1213/0333/SA/3/0314).

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde

voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

3.- Daarenboven wees Uw Raad er reeds op dat in het geval de percelen waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, gelegen zijn in een voor woningbouw bestemd gebied, de bewoners een normale mate van tolerantie met betrekking tot de hinder eigen aan een dergelijke omgeving verwacht worden. Er zal bijgevolg pas sprake zijn van een ernstig nadeel wanneer het relatieve evenwicht tussen enerzijds het bestaan van hinder eigen aan een woonzone en anderzijds de tolerantie die ten aanzien van dergelijke hinder in hoofde van de verzoekende partijen mag verondersteld worden, wordt verbroken dan wel ernstig wordt verstoord.

Uit de luchtfoto die wordt bijgebracht door de eerste verzoekende partij kan in geen geval worden nagegaan na te gaan welk uitzicht zij thans vanuit de tuin en de leefruimtes op het betrokken perceel heeft. De bijgevoegde luchtfoto (in het kader van het aantonen van het rechtens vereiste belang) toont slechts de bestaande omgeving.

In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat zij de inpasbaarheid van het project in de onmiddellijke omgeving fundamenteel betwisten, is de Raad van oordeel dat zij hiermee in wezen de wettigheid van de bestreden beslissing, meer specifiek de wijze waarop de verenigbaarheid van het project met de goede ruimtelijke ordening werd beoordeeld, viseren. De mogelijke onwettigheid van de bestreden beslissing is evenwel een discussie over de grond van de zaak en levert bijgevolg op zich geen nadeel voor de verzoekende partijen op dat de voor de schorsing vereiste graad van ernst vertoont.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

2.3 Met betrekking tot beweerde gezondheidsrisico's

- 1.- Verzoekende partijen halen aan dat door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zij ernstige risico's op gezondheidsschade lijden, reden waarom de bestreden beslissing, aangezien nog geen wetenschappelijke zekerheid voorligt dient te worden geschorst. Verzoekende partijen verwijzen hiervoor op uiterst algemene wijze naar het Europees kader, naar de bevindingen van WHO, de Raad van Europa en de toepassing van voorzorgsbeginsel.
- **2.-** Echter kan andermaal worden vastgesteld dat verzoekende partijen nalaten enig concreet stavingsstuk of onderbouwde studie voor te leggen waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de gevreesde risico's op de gezondheid daadwerkelijk voorliggen.

Uw Raad oordeelde dienaangaande reeds dat (R.v.V.b. nr. S/2013/0074 van 16 april 2013 in de zaak 1213/0006/SA/3/0004):...

Uw Raad wees er verder reeds op dat (R.v.V.b. nr. S/2013/0254 van 26 november 2013 in de zaak 1213/0608/SA/3/0585):...

Ook in voorliggend geval kan geen enkel stuk worden ontwaard die de gezondheidsrisico's aantonen. Het verwijzen naar het algemeen Europeesrechtelijk

kader in die zin kan evenmin worden aanvaard ter ondersteuning van het MTHEN in hoofde van verzoekende partijen.

Daarenboven werd in het tweede middel reeds op omstandige wijze aangetoond dat van gezondheidsrisico's geen sprake kan zijn aangezien het conformiteitsattest voorligt, dit attest werd in overweging genomen in de bestreden beslissing en uit de rechtspraak van Uw Raad alsook van de Raad van State blijkt dat uit het voorliggen van een conformiteitsattest reeds volgt dat de gezondheidsrisico's zijn ondervangen, in het bijzonder voor wat betreft de stralingen van GSM-masten.

<u>Er kan dan ook gesteld worden dat niet voldaan is aan de voorwaarde voor het moeilijk te herstellen nadeel in hoofde van de verzoekende partijen.</u>
..."

Beoordeling door de Raad

In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel' eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St.* VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moeten de verzoekende partijen doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partijen dienen aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te duiden waaruit enerzijds de ernst van het persoonlijke nadeel bestaat dat zij ondergaan of dreigen te ondergaan, wat inhoudt dat concrete en precieze aanduidingen moeten worden verschaft over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde "rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen" die de verzoekende partijen kunnen ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partijen desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaft. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2. Als moeilijk te herstellen ernstige nadeel dat zij met de voorliggende vordering tot schorsing wensen te voorkomen, halen de verzoekende partijen aan dat hun leefklimaat ernstig zal worden aangetast door de visuele hinder en de gezondheidsrisico's die het betrokken project zal veroorzaken.

De Raad stelt vast dat de <u>eerste</u> verzoekende partij weliswaar eigenaar is van de percelen gelegen aan de Hoverheide maar zelf niet in de nabije omgeving van het betrokken project woont. De Raad is bijgevolg van oordeel dat de vermelde visuele hinder en gezondheidsrisico's in hoofde van de eerste verzoekende partij niet voldoende persoonlijk zijn en dan ook de nodige

ernst ontberen om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing in voorkomend geval te verantwoorden.

3.

Met betrekking tot de visuele hinder stelt de Raad uit het bijgevoegde fotodossier vast dat het uitzicht van de <u>tweede</u> verzoekende partij vandaag reeds deels wordt verstoord door de aanwezige spoorinfrastructuur en verlichtingspalen en de bestaande zendmast reeds zichtbaar is vanuit de woning en tuin van de tweede verzoekende partij. De nieuwe zendmast zal op dezelfde plaats in de dieper gelegen spoorwegbedding worden ingeplant, waarbij de hoogte wordt opgetrokken van 12 meter naar 36 meter.

Gelet op de reeds bestaande verstoring van het uitzicht, het feit dat de verzoekende partij op ongeveer 90 meter van de bouwplaats woont en dat de zendmast wordt ingeplant in de dieper gelegen spoorwegbedding, vertoont de ingeroepen visuele hinder naar het oordeel van de Raad niet de voor de schorsing vereiste ernst. Minstens wordt niet met concrete gegevens, zoals bijvoorbeeld een simulatie, aangetoond in welke mate het hoogteverschil tussen de bestaande en de geplande zendmast een invloed heeft op het reeds verstoorde uitzicht van de verzoekende partij.

De <u>derde</u> verzoekende partij woont op ongeveer 185 meter van de bouwplaats. Er wordt geen enkel stuk bijgebracht dat haar actuele uitzicht weergeeft, noch een simulatie van de eventuele visuele hinder die zij zou kunnen ondervinden. De bijgevoegde luchtfoto kan hiertoe niet volstaan en lijkt juist aan te tonen dat de derde verzoekende partij geen uitzicht heeft op de bouwplaats, gelet op de aanwezige bomen. Het persoonlijk karakter en de ernst van de ingeroepen visuele hinder worden voor de derde verzoekende partij dan ook niet concreet aangetoond.

4.

In zoverre de tweede en de derde verzoekende partij bij het inroepen van de gezondheidsrisico's de wettigheid van de bestreden beslissing viseren, merkt de Raad op dat de mogelijke onwettigheid van de bestreden beslissing een discussie over de grond van de zaak betreft en op zich bijgevolg geen nadeel voor de verzoekende partijen oplevert dat de voor de schorsing vereiste graad van ernst vertoont.

Minstens dient te worden vastgesteld dat de tweede en de derde verzoekende partij niet op een voldoende concrete wijze aannemelijk maken dat de geplande zendmast voor hen ernstige gezondheidsrisico's met zich mee zal brengen. Zij verwijzen weliswaar naar Europese en internationale aanbevelingen en resoluties over de impact van straling op de gezondheid doch zij laten na om vermelde aanbevelingen en resoluties concreet te betrekken op de voorliggende zaak. Bovendien blijkt uit het stralingsdossier bij het conformiteitsattest (stuk 4 van de verzoekende partijen) dat de percelen van de tweede en de derde verzoekende partij niet gelegen zijn binnen de stralingszone van de betrokken antennes. De ernst van dit nadeel wordt dan ook niet voldoende concreet aannemelijk gemaakt.

De Raad merkt ten slotte nog op dat het feit dat de derde tussenkomende partij over een uitvoerbare titel beschikt, evenmin volstaat om de ernst en het moeilijk te herstellen ernstig karakter van de ingeroepen nadelen aan te tonen.

5.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.18, §2, eerste lid VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts geschorst kan worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien in het vorige onderdeel wordt vastgesteld dat de verzoekende partijen niet voldoende aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- De Raad verwerpt de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.
- 2. De zaak wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de tweede kamer, voorgezeten door mevrouw Hilde LIEVENS.
- 3. Het oorspronkelijke rolnummer wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging gewijzigd in het rolnummer 1314/0072/SA/2/0061.
- 4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 25 maart 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

| Filip VAN ACKER, | voorzitter van de derde kamer, | |
|------------------|--------------------------------|-----------------------------------|
| | met bijstand van | |
| Eddie CLYBOUW, | griffier. | |
| De griffier, | | De voorzitter van de derde kamer, |
| Eddie CLYBOUW | | Filip VAN ACKER |